

GÉCZI MARNO JÁNOS

Hommage à Ady

Testükbe zárva haladnak el egymás
mellett a felszabadult lelkek,
akaratuk, mint két inga,
egymáson keresztül átleng:
előre és egyelőre van még pár perc
a nyárból hátra, mely ha beteljesült,
marad veszteg, ami mégsem
veszett vele együtt kárba.

Jogot formál a két lélek
a hegyet hágva és
visszaereszkedve a völgybe,
vagy – az Írás szerint – a pusztába;
és a hegynek, maguk között, nevet adnak.
Mást, mint amire a hegyoldalban
lakó népek még hallgatnak.

És átkelve a völgy hídján
rálépnek egy vaslapra –
ó, vasakarat, mely egybeköti
a lengve függőt a súlyos szárazfölddel.
Ívet ír le a lélekpár,
a testüket fel-feltárva,
mintha zárkájuknak szárnya
kelne, épülvén alattuk
a legkorszerűbb kaszárnya.

A legrosszabbkor, alvásidőben

Szomszédai verik a falat, és
rendőrt emlegetnek. Engem álmomból
ver fel a nyüzszítése, mintha szél-
lökésekre ébrednék, úgy zokog
öklendezve, tanácsosabb talán
visszafordulnom a jobb oldalamba,
háttal fordítanom ennek a panel
panaszfalnak. Most már üvölt szinte.
Most pedig már nem is marad abba.

Ordít. A vihart utánozza. Fák
dőlnék ki, hasogatnak tőle a
fejemben, mintha artikulált szót
még az életben nem is hallott volna,
talán nem állt szóba vele senki,
pedig szótárakkal teletömve
a szája, szájpadrólása, torkig van
különböző nyelvű beszédekkel,
beszédekkel a nyomorról, pénzről,
mely olaj a nyomor máglyájára,
és még egy rakás hasonló beszéddel,
amit csak nem vesz be a gyomrom,

félálomban, mikor tudod, hogy alszom,
és álmodod csupán, hogy valami
olcsóbb helyen eszem, a legrosszabbkor,
alvásidőben. Szomszédaidtól
úgy értesülsz, válófélben vannak,
épp egymás torkának esve falnak
ők is, míg a falban magában éh-
ínség pusztít, és kúszik felfelé
binnen a hideg nyiroktartalom,
kínai konyhaképek a falon,
kinek jár, kinek árt a szájalom.

Falat bontani határesetben –
mit segít az a nyomorultakon?
Küldik a járőrököt, hallod át

végre a válságba került szomszédból,
s nyomban rá a szirénázó járőr-
kocsit is, most pedig már a beledben
csikordul a hirtelen rohamosztag,
benne leszel egy új sorozatban,
várod hát, hogy hozzám is behatolnak,
és hozzád, akit most alig hallak,
meghaltál, gondolom, vagy készülsz
felszívódni csöndben a vénádba,
jó lesz ott megaludni rossz időben,
mikor pár napnyi zsenge tavasz után
nyomban a legkomiszabb őszi jön.

Dereng már

Hommage à Arthur Rimbaud

Ott guggol a kelő napnak háttal
lent a parton, a régi tónál,
mintha gyermekkorába ugrana
vissza szöcske gyanánt; úgy is guggol
szinte, az ígét megfelezve, hogy
a két 'g' elheverve szembesüljön
egymással, akár a hangyák. Feje
árnyékot vet a tó vizére, mely
most sötét még és nyugodt, míg rézsút
fölébb nem hág a Nap, kitakarva
árnyékát, mint sűrű álmát, melyből
egy halott hangja sürgette ide ki;
a hang még mindig benne, belefagyva;
s így a vizen, mint a parton, a hangya
betűk szaporodnak... Végre mintha
őstükörben látná magát, egy tű-
hegynyi ér cikkan át tűzpirosan
a hártvás bőrön, s ahol gyűrődés jön,
ráncokat vet a viaszosan nehéz
tükör, akárha bronzal bevont cserzett
pajzson, amelyről az apostol szól
elhíresült levelében. De ki harcol

itt a képen kívül, vagy magán kívül
a szóban forgó pajzs mögött? A hang
bújna meg ott, lecsapni készen rá
arra, aki a képet - mely “Dereng már!” -
fölfedi? – Az ábrázattól visszahőköl;
beleborzong, ahogy a víz borzolódik,
kezdődven a harsány reggel. Mikor
az éj felszakad, s ürítkezni kezd el
ki-ki, s a korán kelő ráébred,
hogy egyelőre dolgavégezetlen
ő is; holott guggol, mint a szöcskék,
s a szó közepén elfekvő hangyapár;
majd amit a papír töröl, s a víz el-
öblöget – de nem tükrözi vissza már.

Harmatfű

Csupasz, egykedvű tekintet,
hasonlatos lehet az Úréhoz,
mielőtt épp teremteni kezdett
volna. Kék szemét most rajtam tartja.
Türkiznek látom egy fél perc múlva.
Vagy még hamarább. De hát mondják is,
hogy ki-ki olyan színben találja
szíve flóráját, amilyenben az
a sorsát festi meg ecsetvonásra
ecsetvonásról – attól függően,
hogy állványával, mely a saját két lába,
éppen hol húzta meg magát. Flórája
a bokrok mögül lesi őt, a tőzeg
ezüstnyárfásából. Pucérságom
mintha vonzaná, és ifúságom
nemkülönben, s hogy férfi vagyok.
Bőröm olvadni kezd, vörös izmok
kötegei tűnnek elő belőlem,
fehér inak, szürke porcok, minden
pillantása lesújt, hajlít, eltöröl,
csapnivalóságom formálja tovább,
létem kínját bontja ki kínos

valóságomból. Szemléltető tárgyat
állít elő belőlem, majd megvárat,
hogy ismerős-e a magyarázat
nekem is. A gondolat erőmet veszi,
s szempilláival cirógatom magam.
S akkor a szemhéja rám csukódik,
és emésztőnedveiben füröszt meg
a húsevő harmatfű.

EL KAZOVSZKIJ: EMLÉKMŰ GALATHEÁNAK 6.
1983, tus, zsírkréta, akvarell, papír, 11×21 cm, magántulajdon